

ВИСНОВОК

**про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Приліпка Максима Олександровича на тему: «Адміністративно-правові засади забезпечення доброчесної поведінки військових посадових осіб у Збройних Силах України» на здобуття наукового ступеня доктора філософії у галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право»
26 травня 2025 року**

1. Актуальність теми дослідження та її зв'язок з планами наукових робіт.

Сучасні умови повномасштабного російського вторгнення в Україну вимагають від кожного військовослужбовця сумлінного виконання покладених на нього завдань та точного дотримання встановлених правових норм. Основою для цього є висока порядність військових службових осіб, від рішень яких залежить щоденна діяльність Збройних Сил України та боєготовність військових підрозділів. Проте, численні випадки затримання працівниками Служби безпеки України співробітників територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки, членів військово-лікарських комісій та інших посадових осіб свідчать про існування певних проблем та недоліків у сфері забезпечення доброчесності в Збройних Силах України. Недостатність існуючих заходів реагування на корупційні дії негативно впливає на рівень довіри суспільства до влади та є однією з причин неефективності мобілізаційної кампанії.

У зв'язку з цим, питання формування та зміцнення доброчесності серед військових посадових осіб набуває особливого значення. Проте, у сучасній практиці військового управління зберігається застарілий підхід, який полягає в реагуванні на вже скоєні події та ігноруванні перспективних заходів щодо формування доброчесної поведінки військовослужбовців. Реагування з боку держави на окремі випадки корупційних правопорушень вже давно довело свою неспроможність у досягненні мети створення доброчесного корпоративного середовища, внутрішній потенціал якого сприяв би зростанню нетерпимості до корупції. Водночас, це потребує комплексного системного підходу із застосуванням засобів правового, організаційного, педагогічного, психологічного та культурологічного характеру, оскільки доброчесність є значно ширшим поняттям, ніж просто неприйняття корупції. На жаль, ані в актах адміністративного та військового законодавства, ані в теоретико-правових джерелах системний підхід до формування доброчесної поведінки військових посадових осіб ще не знайшов свого належного відображення. Саме

це й зумовлює актуальність та важливість дослідження адміністративно-правового забезпечення доброчесної поведінки військових посадових осіб у Збройних Силах України.

Дисертацію підготовлено відповідно до п.3.6.5 Антикорупційної стратегії на 2021-2025 роки, затвердженої Законом України від 20 червня 2022 року № 2322-IX, цілі 2 Операційного плану заходів з реалізації Стратегії комунікацій у сфері запобігання та протидії корупції на період до 2025 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 22 грудня 2023 р. № 1203-р, завдання 2.2 Стратегічного оборонного бюлетеня України, затвердженого Указом Президента України від 17 вересня 2021 року № 473/2021, п.3 Концепції військово-патріотичного виховання в системі Міністерства оборони України, затвердженої наказом Міністерства оборони України від 14 серпня 2024 року, п.14 Політики НАТО з розбудови доброчесності (NATO Building Integrity Policy), 8-9 липня 2016 року на Варшавському саміті НАТО, п.5 розділу 1.11 «Правове забезпечення у сфері національної безпеки та оборони» Стратегії розвитку Національної академії правових наук України на 2021 – 2025 роки, схваленої постановою загальних зборів Академії 25 березня 2021 року.

Дисертація виконана відповідно до пріоритетних загальнотеоретичних і галузевих напрямів наукових досліджень Ужгородського національного університету, а окремі її положення використані у науковій темі: «Європеїзація публічного права України в контексті виконання умов приєднання до ЄС: рушії, впливи, виклики війни» (номер державної реєстрації 0123U102651).

2. Наукові положення, розроблені особисто дисертантом та їх новизна.

У роботі на основі наукового аналізу адміністративно-правових актів, теоретико-методологічних праць та практики функціонування сил оборони охарактеризовано адміністративно-правове забезпечення доброчесної поведінки військових посадових осіб у Збройних Силах України та сформульовано пропозиції щодо його удосконалення. Серед наукових положень дисертації, розроблених особисто дисертантом, слід назвати ґрунтовну характеристику інституту доброчесності як умову встановлення верховенства права у правовій демократичній державі. Автором переконливо обґрунтовано, що в аспекті встановлення верховенства права у правовій демократичній державі інститут доброчесності уявляє собою утворення соціальних, організаційних, психологічних, правових та освітніх передумов для недопущення зловживання представниками влади наданими їм повноваженнями, встановлення прозорості їх діяльності, відкритості їх дій у професійній та побутовій сферах для державного і громадського контролю (з урахуванням вимог законодавства про захист персональних даних),

забезпечення ефективного виконання посадовими особами своїх повноважень для досягнення соціально значущих цілей, розвитку та зміцнення демократичних відносин, додержання прав і свобод людини та громадянина.

У дисертації прослідковано генезу теоретико-методологічних підходів до адміністративно-правового забезпечення доброчесності посадових осіб, систематизовано та охарактеризовано концептуальні підходи до сутності доброчесності посадових осіб, що сформувалися в адміністративно-правовій науці, які включають: академічно-правовий, глобально-державницький, девіантологічний, технологічно-правовий, інструментально-правовий, культурно-правовий, безпековий та комунікативно-правовий підходи.

Автором зроблено успішну спробу розширити понятійний апарат досліджуваної проблематики. Заслужують на увагу визначення поняття та властивостей адміністративно-правового забезпечення доброчесної поведінки військових посадових осіб у Збройних Силах України, дефініція мети функціонування механізму адміністративно-правового забезпечення доброчесної поведінки військових посадових осіб у Збройних Силах України та інші визначення.

Наукова новизна отриманих результатів полягала в тому, що дисертація є одним із перших комплексних досліджень, в якому на основі аналізу теоретичних джерел та практичної діяльності у сфері формування, підтримання та зміцнення доброчесності військових посадових осіб Збройних Сил України визначено проблеми та перспективні напрями розвитку адміністративного законодавства, яке регулює вказані процеси, а також шляхи удосконалення правозастосовної практики. Автором вперше доведено, що об'єкт адміністративно-правового забезпечення доброчесної поведінки військових посадових осіб можна визначити як поєднання процесу управління ризиками недоброчесності (комплаєнс) і добровільного виконання військовослужбовцями етичних вимог та норм антикорупційного законодавства (позитивна юридична відповідальність).

У дисертації охарактеризовано об'єкт та суб'єкти адміністративно-правового забезпечення доброчесної поведінки військових посадових осіб у Збройних Силах України; класифіковано інструменти адміністративно-правового забезпечення доброчесної поведінки військових посадових осіб у Збройних Силах України; встановлено особливості впровадження зарубіжного досвіду правового забезпечення доброчесної поведінки військових посадових осіб.

На підставі наукового аналізу предмета дослідження автором окреслено шляхи підвищення ефективності адміністративно-правового забезпечення доброчесної поведінки військових посадових осіб у Збройних Силах України.

3. Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, які захищаються.

Висловлені у дисертації положення та рекомендації відзначаються обґрунтованістю і достовірністю. Детальне ознайомлення з текстом наукового дослідження, авторефератом і публікаціями М. О. Приліпка дозволяє стверджувати, що підхід дисертанта до аналізу предмета дослідження є фундаментальним й ґрунтовним. Дисертація має логічну структуру, яка дозволяє розкрити поставлені дослідницькі завдання та досягти поставленої мети, чому сприяло коректне формулювання об'єкта і предмета наукового дослідження. Обґрунтованість та достовірність отриманих результатів дослідження забезпечується кількома чинниками – широтою й різноманітністю опрацьованої джерельної бази, критичним аналізом норм чинного законодавства України, рішень судових інстанцій, матеріалів практичної діяльності, використанням різноманітних методів наукового пізнання, логічним і послідовним викладенням матеріалу.

Методологічною основою дослідження є широкий спектр загальнонаукових та спеціальних методів, достатніх для розкриття теми. За допомогою аксіологічного методу охарактеризовано інститут доброчесності як умову встановлення верховенства права у правовій демократичній державі (підрозділ 1.1). З використанням історико-правового методу визначено генезу теоретико-методологічних підходів до адміністративно-правового забезпечення доброчесності посадових осіб (підрозділ 1.2). Методи аналізу, синтезу та абстрагування дали змогу сформулювати поняття та властивості адміністративно-правового забезпечення доброчесної поведінки військових посадових осіб у Збройних Силах України (підрозділ 1.3). Структурний метод та метод формалізації дозволили з'ясувати сутність, елементи та мету функціонування механізму адміністративно-правового забезпечення доброчесної поведінки військових посадових осіб у Збройних Силах України (підрозділ 2.1). Метод контент-аналізу використовувався для характеристики об'єкта та суб'єктів адміністративно-правового забезпечення доброчесної поведінки військових посадових осіб у Збройних Силах України (підрозділ 2.2). Формально-юридичний та логіко-юридичний методи дозволили класифікувати інструменти адміністративно-правового забезпечення доброчесної поведінки військових посадових осіб у Збройних Силах України (підрозділ 2.3). За допомогою порівняльно-правового методу вдалося встановити особливості впровадження зарубіжного досвіду правового забезпечення доброчесної поведінки військових посадових осіб (підрозділ 3.1). Метод моделювання дав змогу окреслити шляхи підвищення ефективності адміністративно-правового забезпечення доброчесної поведінки військових посадових осіб у Збройних

Силах України (підрозділ 3.2). У роботі також використовувалися методи документального аналізу, вивчення матеріалів судової практики, аналіз суспільної думки про діяльність Збройних Сил України.

Високий рівень обґрунтованості та достовірності висновків дисертаційного дослідження обумовлено також вдалим вибором нормативної, науково-теоретичної та емпіричної бази дослідження. Нормативну базу дослідження становлять правові акти, якими регулюються функціонування Збройних Сил України та інших військових формувань, а також діяльність із запобігання корупції та формування доброчесності, підзаконні правові акти, які регулюють праввідносини у досліджуваній сфері, а також судова практика. Науково-теоретичну основу дослідження складають наукові праці українських та зарубіжних вчених з конституційного, адміністративного, військового, кримінального, цивільного та інших галузей права, а також філософії, педагогіки, психології, соціології та державного управління. Емпіричною базою дослідження стали: аналітичні звіти та статистичні документи органів публічної влади та військового управління, судові рішення, матеріали публіцистичного характеру, довідкові видання. Все це дозволило успішно виконати поставлені у дисертації завдання, додержуючись встановлених вимог щодо якості наукової роботи.

4. Наукове та практичне значення дисертаційної роботи.

Результати дисертаційного дослідження можуть бути використані та вже використовуються у:

- науково-дослідній сфері – для подальших теоретико-методологічних досліджень доброчесної поведінки посадових осіб;

- освітньому процесі – під час підготовки науково-методичної літератури та проведенні навчальних занять з дисциплін: «Адміністративне право України», «Військове право» та низки дисциплін антикорупційної спрямованості;

- правотворчій діяльності – для підготовки проєктів законів України та підзаконних правових актів, які регламентують діяльність сил оборони та запобігання корупції в системі публічного та військового управління;

- правозастосовній діяльності – у процесі формування, зміцнення та підтримання доброчесності військових посадових осіб Збройних Сил України та інших військових формувань.

5. Використання результатів роботи. Основні положення, узагальнення та висновки дисертаційного дослідження автором апробовані на засіданнях кафедри конституційного права та порівняльного правознавства ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Основні положення та висновки дисертації були оприлюднені на міжнародних науково-практичних конференціях, зокрема: «Стан та перспективи розвитку адміністративного права України» (м. Одеса, 15 жовтня 2021 року), «Військова освіта і наука: сьогодення та майбутнє» (м. Київ, 26 листопада 2021), «Теоретико-прикладні проблеми правового регулювання в Україні» (м. Львів, 10 грудня 2021 року; 9 грудня 2022 року; 8 грудня 2023 року), «Взаємодія громадянського суспільства з сектором безпеки і оборони: сучасні виклики» (м. Харків, 21 грудня 2021 року), «Актуальні питання роботи з персоналом у складових сектору безпеки і оборони» (м. Харків, 23 лютого 2022 року), «Діяльність державних органів в умовах воєнного стану» (м. Кривий Ріг, 29 квітня 2022 року), «Забезпечення публічної безпеки і порядку в умовах воєнного стану» (м. Кропивницький, 1 липня 2022 року), «Актуальність та особливості наукових досліджень в умовах воєнного стану» (м. Київ, 24 травня 2022 р.), Всеукраїнській науково-практичній інтернет-конференції з нагоди відзначення Міжнародного дня прав людини (м. Київ, 8 грудня 2022 року), «Науковий простір: актуальні питання, досягнення та інновації» (м. Житомир, 29 листопада 2024 року).

6. Оцінка мови та стилю дисертації. Дисертація написана з правильним вживанням юридичної та спеціальної термінології. Стиль викладення в дисертації матеріалів дослідження, наукових положень, висновків і рекомендацій забезпечують легкість і доступність їх сприйняття.

7. Відповідність діючим вимогам щодо оформлення дисертації. Дисертація М. О. Приліпка «Адміністративно-правові засади забезпечення добросовісної поведінки військових посадових осіб у Збройних Силах України» є завершеним і самостійним науковим дослідженням, результати якого мають цінність і наукове значення для подальших досліджень питань запобігання корупції і виховання добросовісності в секторі безпеки і оборони. Робота складається із двох анотацій (українською та англійською мовами), вступу, трьох розділів, логічно об'єднаних у вісім підрозділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. При виборі джерельної бази дослідження значна увага приділена національним та міжнародним законодавчим актам, документам Північноатлантичного Альянсу, судовій практиці, а також публікаціям у фахових виданнях України та іноземних держав.

8. Відповідність змісту дисертації спеціальності, з якої вона подається до захисту. Дисертаційна робота М. О. Приліпка «Адміністративно-правові засади забезпечення добросовісної поведінки військових посадових осіб у Збройних Силах України» відповідає паспорту спеціальності 081 «Право». Це забезпечується предметною областю дослідження та основними методами дослідження.

9. Відповідність дисертації вимогам, передбачених «Порядком присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії». Дисертаційна робота М. О. Приліпка «Адміністративно-правові засади забезпечення доброчесної поведінки військових посадових осіб у Збройних Силах України» повністю відповідає вимогам пунктів 6-9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44.

10. Результати перевірки роботи на академічний плагіат. У ході перевірки дисертації запозичень матеріалу без посилання на відповідне джерело не виявлено. Перевірка проводилася сертифікованою програмою StrikePlagiarism.com.

11. Рекомендація дисертації до подання у разову спеціалізовану вчену раду. Результати дисертації обговорено на засіданні кафедри адміністративного, фінансового та інформаційного права від 26 травня 2025 року (Протокол № 11). За результатами засідання кафедри ухвалено рішення про надання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Приліпка Максима Олександровича «Адміністративно-правові засади забезпечення доброчесної поведінки військових посадових осіб у Збройних Силах України».

Головуюча на засіданні,
завідувачка кафедри адміністративного, фінансового
та інформаційного права

Тетяна КАРАБІН

Підпис Тетяни КАРАБІН засвідчую
Вчений секретар ДВНЗ «УжНУ»

Олена МЕЛЬНИК

